

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovéj v právnej veci žalobcu: J, zastúpený advokátom JUDr. R, proti žalovanému: F, IČO: X, zastúpený advokátom JUDr. Š, o zaplatenie 99 572 Sk, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. apríla 2007 č.k. 1 Cb 91/2003-345, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. apríla 2007 č.k. 1 Cb 91/2003-345 **p o t v r d z u j e .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 7 668 Sk do 3 dní k rukám právneho zástupcu žalovaného.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 99 572 Sk titulom zaplatenia úrokov z omeškania na základe omeškania peňažného plnenia z dlhopisov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v konaní ktoré rozhodnutiu predchádzalo dovolací súd rozsudkom zo dňa 31.1.2007 sp. zn. 1 Obdo V 3/2006 zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V rozhodnutí v danej veci vyslovil názor, že žalovaný sa dostal do omeškania v zmysle ust. § 24 ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb. Súd prvého stupňa

v ďalšom konaní vo veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal hodnoverným dôkazom, kto za žalobcu podpisoval zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorých sa žalobca domáha uplatneného práva ako osoba aktívne legitimovaná a nepreukázal, že postupca, v čase postúpenia pohľadávky bol vlastníkom dlhopisov F, z ktorého postúpil príslušenstvo pozostávajúce z úrokov z omeškania a napokon tento úrok nebol špecifikovaný k uplatnenému nároku žalobcu.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému v konaní žalovanému priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 47 668 Sk podľa predloženej špecifikácie.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť uplatnený nárok v celom rozsahu z dôvodu, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V odvolaní uviedol, že žalovaný začal vyplácať dlhopisy ich vlastníkom až od apríla 2001. Žalovaný zaplatil postupcom menovitú hodnotu a výnos dlhopisu, dlhopis vyplatením menovitej hodnoty a výnosu zanikol, ale táto skutočnosť nemala vplyv na vznik a trvanie nároku na úrok z omeškania z dôvodu oneskoreného splatenia dlhopisov žalovaným. Ďalej uviedol, že úroky sú samostatným peňažným nárokom, ktorý existoval medzi žalovaným a postupcami a vznikol postupcom nesplnením záväzku splatiť dlhopisy žalovaným včas. Preto ani postupcovia neboli v čase podpisovania zmlúv o postúpení pohľadávky vlastníkami dlhopisov a preukazovanie tejto skutočnosti je preto nelogické a právne neopodstatnené. Odvolateľ má za to, že nie je správne tvrdenie prvostupňového súdu, že úrok podľa jednotlivých zmlúv nebol špecifikovaný k uplatnenému nároku žalobcu. Žalobca uviedol na pojednávaní ako postupoval pri výpočte výšky úroku z omeškania, ktorý nárokoval a preukázal oprávnenie podpisovať zmluvy o postúpení pohľadávky oprávnenou osobou. Ďalej odvolateľ namietal, že z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nie je zrejmé, akými úvahami sa súd pri hodnotení dôkazov riadil, ktoré dôkazy bral do úvahy a z akého dôvodu nepovažoval listiny predložené žalobcom za hodnoverné, pričom v rozsudku chýba právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení.

Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že v priebehu konania namietol nepreukázanie vlastníctva uplatnených pohľadávok v čase podpísania zmlúv o postúpení pohľadávok vlastníkami dlhopisov fondu, nakoľko dlhopisy fondu mohli ich pôvodní

majitelia do konca roka 2000 prevádzať, prípadne zmeniť vlastníctvo na základe iných právnych skutočností. Preto žalovaný má zato, že žalobca nepreukázal existenciu primárneho záväzku. Ďalej uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal skutočné vyplatenie menovitých hodnôt a výnosov dlhopisov, konkrétny dátum výplaty osobám, ktoré mali uzavrieť zmluvy o postúpení pohľadávky so žalobcom a vyčíslenie úrokov z omeškania s uvedením počtu dní omeškania a dlžnej sumy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom konania je uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania na základe vyplatenej menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov po lehote splatnosti, upravených zákonom č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Na preukázanie oprávnenosti na uplatnený nárok žalobca predložil zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretých medzi postupcom – fyzickou osobou a postupníkom – žalobcom, predmetom ktorých je úrok z omeškania na základe omeškania žalovaného s vyplatením menovitej hodnoty a výnosu dlhopisu vo výške 17,6 % ročne. Žalobca predložil oznámenie o postúpení predmetných pohľadávok žalovanému listom zo dňa 31.1.2003, potvrdenie o zápise spoločnosti žalobcu do obchodného registra č. 184938, potvrdenie o výpise z obchodného registra R a overenie jeho podpisu na predložennom verejnom dokumente, výpis z obchodného registra na preukázanie oprávnenosti konajúcich osôb za spoločnosť žalobcu (doplnené po rozhodnutí dovolacieho súdu v ďalšom konaní). Na dovolanie žalobcu proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu o zamietnutí žaloby v celom rozsahu prvostupňovým súdom dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolací súd dospel k záveru, že počnúc dňom 1.1.2001 žalovaný sa dostal do omeškania (v zmysle odseku 6 zák.č. 92/1991 Zb.), pretože pohľadávky veriteľov nadobudli novú kvalitu. Uvedeným dňom splatenie dlhopisov už bolo žalovateľné, a to aj s úrokmi z omeškania. Dovolací súd viazaný dovolacou otázkou vymedzenou odvolacím súdom zaujal stanovisko len k otázke omeškania a nezaoberal sa ďalšou argumentáciou účastníkov konania. Odvolací súd ako aj súd prvého stupňa je názorom vysloveným v rozsudku dovolacieho súdu v tejto veci viazaný, preto sa otázkou omeškania nezaoberal a zistenie omeškania v predmetnej prejednávanej veci považoval za preukázané. Preto v ďalšom konaní skúmal námietky a tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa konania osôb

oprávnených za žalobcu konať, existenciou primárneho záväzku a preukázania oprávnenosti výšky uplatneného nároku.

Podľa ust. § 559 ods.1, 2 Občian. zák. splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa ust. § 24 ods. 1, 3 právo na nadobudnutie kupónu má každý občan Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území, ktorý k dátumu emisie kupónov dovŕšil osemnásť rok svojho veku. Každý majiteľ kupónu je oprávnený získať dlhopis podľa § 22 ods. 2 v menovitej hodnote 10 000 Sk.

Podľa ust. § 22 ods. 4, 9 dlhopis fondu je zaknihovaný cenný papier na meno, ktorý oprávňuje majiteľa tohto dlhopisu na výplatu menovitej hodnoty a výnosu tohto dlhopisu. Výnos tohto dlhopisu sa určuje vo výške diskontnej sadzby vyhlásenej Národnou bankou Slovenska a platnej ku koncu bežného roka z jeho menovitej hodnoty. Na tieto dlhopisy sa nevzťahuje osobitný zákon. Dlhopis podľa odseku 4 môže pred dobou jeho splatnosti podľa odseku 6 nadobudnúť do vlastníctva každá fyzická osoba a právnická osoba.

Zaplatením menovitej hodnoty a výnosu dlhopisu, ktorým úkonom dlh bol splnený, ako správne tvrdil žalobca, záväzok dlžníka zanikol. Pokiaľ zanikol poskytnutím plnenia riadne a včas, zanikol splnením dlhu právny pomer vzniknutý medzi veriteľom a dlžníkom. Pokiaľ dlh nebol splnený včas, vznikol veriteľovi nárok proti dlžníkovi na úrok z omeškania. Tento nárok mohol vzniknúť len veriteľovi proti len dlžníkovi. Ak veriteľ postúpil svoju pohľadávku, nárok na úrok z omeškania vznikol postupníkovi (za splnenia zákonných podmienok ustanovených pre úpravu postúpenia pohľadávky). Žalobca v konaní zmluvami o postúpení predmetnej pohľadávky preukázal postúpenie nárokovanej pohľadávky t.j. nárok na úrok z omeškania z neskoro vyplatenej menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov z fyzických osôb na žalobcu, pričom nepreukázal žiadnym hodnoverným dôkazom, iba tvrdením, že tieto fyzické osoby takýto nárok na príslušenstvo mali. Žalobca nepreukázal aktívnu legitimáciu postupcov na uzavretie zmluvy o postúpení predmetnej pohľadávky. Občania (aj právnické osoby) oprávnení z dlhopisov boli vedení v zozname žalovaného, hodnota a výnos dlhopisu sa vyplácal majiteľom dlhopisu po jeho predložení a žalobca v konaní nepreukázal, že v čase vzniku uplatneného nároku postupcovia boli z toho nároku oprávnení. Ak teda zanikol primárny záväzok vyplatením hodnoty a výnosu dlhopisu, pre posúdenie oprávnenosti postupcov zo sekundárneho záväzku - úrok z omeškania je potrebné preukázať, komu bolo dlžníkom v prípade primárneho záväzku plnené, lebo len ten má právo na plnenie sekundárneho záväzku,

(prípadne postúpenie tejto pohľadávky), čo v konaní preukázané nebolo. Už je potom nadbytočné sa zaoberať otázkou zastupovania spoločnosti žalobcu oprávnenými osobami, v ktorom prípade odvolací súd na rozdiel súdu prvého stupňa nemal pochybnosti o oprávnenosti žalobcom uvedených osôb konať za spoločnosť na základe predložených listinných dokladov a nadbytočné je aj zaoberať sa ďalšou námietkou žalovaného o nepreukázaní výšky uplatneného nároku. Nad rámec odôvodnenia odvolací súd dáva do pozornosti, že úroky z omeškania so splnením peňažného záväzku sú dennou náhradou škody za stratu možnosti disponovať s dlžnou sumou, preto právo na ich zaplatenie vzniká (a premlčuje sa) za každý deň omeškania samostatne. Preto žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania dĺžky omeškania žalovaného. Predložený žalobcom doklad na pojednávaní dňa 20.4.2007, už aj podľa pomenovania dokladu, je len uverejnenou všeobecnou informáciou o postupe vyplácania dlhopisov, ale nepreukazuje, kedy v skutočnosti došlo k vyplateniu dlhopisu jeho majiteľovi a teda v akej výške veriteľovi vznikol nárok.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania. Odvolací súd priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania za 2 úkony právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu žalobcu a účasť na odvolacom pojednávaní) po 3 650 Sk, 1 x paušálnu náhradu 178 Sk, 1 x paušálnu náhradu 190 Sk, spolu náhradu trov odvolacieho konania 7 668 Sk v zmysle vyhl.č 655/2004 Z.z., § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c), d), § 16 ods. 3. Náhradu DPH v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. žalovanému odvolací súd nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 23. januára 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

